30

Feliciter!

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS,

De

MALACIA,

Quam

Annuente DIVINA GRATIA,

Decreto & Auctoritate

INCLUTÆ FACULTATIS MEDICÆ,

Præſide,

JOH. DANIELE MAJORE,

Phil. & Med. Doctore, Anatom. & Med. Practicæ P.P. Celeberrimo,

IN ILLUSTRI HOLSATORUM ACADEMIA,

CHRISTIAN-ALBERTINA,

Pro Summis in Medicâ Arte honoribus ſolenniter conſequendis,

publico & placido Eruditorum Examini ſubjicit

JOHANNES CHRISTIANUS TRALLES,

Strelâ Sileſius.

D. IV. Jul. A. O. R. MDCLXXVII. In Auditorio Majori

Ante & poſt meridiem.

KILONI,

TYPIS JOACHIMI REUMANNI, ACAD. TYPOGR.

cIↄ Iↄc LXXVII.

VIRIS

Nobilisſimis, Per-Reverendis, Conſultisſimo, Clarisſimis ac Doctisſimis,

DN. CHRISTOPHORO Eſchrieg/

JCto Celeberrimo & Incluti Senatorii Ordinis
Bregenſis Collegæ gravisſimo,

DN. JOH: ANTONIO TRALLES,

Paſtori & Seniori Strelenſium optimè merito,

DN. TOBIÆ Löwen/

Diacono Strelenſium vigilantisſimo,

DN. JEREMIÆ Kleener/

Paſtori in Lorentz-berg & Jäſch-Kittel Ordinario,

DN. CHRISTIANO Zimmerman/

Scabino & Civi Strelenſium honoratisſimo.

Dnn. Affinibus, Parenti Optimo,
omnibus ætatèm mihi honorandis,

In ſignum officiorum ſuorum & filialis obſervantiæ,
hoc quicquid eſt pagellarum,
& cum his
Se Totum
offert

Autor.

Q. D. B. V.

Præfamen.

M*Ulierum affectum, quem Malaciam vocant, delineare animus eſt, quòd ſexus ſequior utplurimum præ maribus magis morbus ſit obnoxius, vel etiam morbos alat indolis à ſexûs maſculini pathematis multum diſcrepantis, adeoq; ſæpiùs à Medico opem imploret. Prvterquam enim quod fœmina gens primâ ſub conformatione craſin corporeæ machinæ hydraulico-pneumatico-plaſticæ nacta ſit delicatiorem, ſeu ejus fluida, ſeu ſolida reſpicias; illis quidem ex ejusmodi textura conſtantibus, quæ levi de cauſâ aliam planè faciem, quoad ſitum, configurationem, reſpectum ad ſe invicem corpuſculorum Salinorum aliorumq; induit; his verò fibrillis, facilibus in in motus anomalos, præditis; latet quoque inſuper in hòc animali, mulierem intellige, aliud animal (Uterum ſic vocat Helmontius) quod ſubindè oeſtro indagnationis abreptum miras & inſolitas ludit tragœdias, adeoque hinc muliercula, ſecundum veriſſimum Practicorum effatum, omnem morbum bis videtur pati. Utut enim non exiſtimem, Uteri ſubſtantiam, certè in ſe miraculoſam, ejusmodi turbarum exiſtere fontem; hariolar tamen ejus Blas (ignoſce Helmontio ita fari ſolito) ſeu teſticulornm adjacentium genituram fermentali odore vegetam, quocunque demum usodo peccantem, variæ ſortis inducere mala. Ut prætercam aliàs cauſas circa & in utero ſtabulantes anſamque multis affectibus præbentes. Loquantur pro me furor uterinus, chloroſis Virginum, & plurimi alii affectus ſoli ſexui fœmineo familiares. Ut ſubindè ob id miratus fuerim, nullum ferè Pathologorum fuiſſe, qui accuratè muliebria ovaria, & horum veſiculus ſeminali colliquamento tur-*

 gidas

gidas rimatus fuiſſet, &, quid morborum patiantur, indagâſſet. Quale fatum quoque manſiſſe doleo renes ſuccenturiatos aliasque corporis humani partes. Profectò ſanè, uti, genitura hac primùm ſe exſerente, toti corpori novus quaſi afflatur & induitur habitus, mammillis ſororiantibus; inguine venereis floribus ſuperbiente, rivulo catameniorum purpureo antrum venereum irrorante, & Maſsâ ſanguineâ petulcæ pruriginis Sale quaſi ſpumante & orgasmos venereos ciente; ita etiam illa, ubi à legitimâ taxi degeneravit, ulterius variis modis ſanguinem afficere poteſt, ut exinde occultorum morborum enaſcatur ſeges. Maribus quidem hæc teſticulorum fracedo imperare ſolet, adeò, ut ſubindè exinde morbos contrahant, vel etiam ſingulari alteratione à pathematis gravioribus liberentur. Hinc Magnus ille Hippocrates huic energiæ alterativæ in malis majoris etiam momenti, & quibus ipſius τὸ Θεῖον ſubeſſe videtur, multum tribuit, dicens; niſi ſub pubertatis annis, fermento ſcilicet hoc ſeminali in actum prorumpente, Epilepſia puerorum aboleatur, ſe vereri, ne poſthac per totum vitæ curſum ſubſiſtat. Certè, referente Experientisſimo D. Winclero, Practico Bregenſi Celebri in Miſcell. Curioſ. Germ. Ann. VI. & VII, Civis Bregæ fuit, qui, durante viduitate ac retentione ſeminis, fatuus erat; Uxorem nactus ad mentem ſaniorem rediit. Aſt, ne præfationis limites excedam, hìc pedem figo, & ſaltem ex tot ac tantis fœminarum ærumnis unicam in medium profero. Sin verò minus ad amusſim, LECTOR BENEVOLE, hoc Thema Inaugurale exaſciatum allegationumque coloribus incruſtatum fuerit, idipſum, quicquid defectus fuerit, mihi librorum penuriâ laboranti & temporis anguſtiâ circumſcripto, noli, quæſo, vitio vertere. DEUS nobis adſtet!

TRA-

TRACTATIO IPSA.

§. 1.

FOrſan nemo non mirabitur, me hìc agere de ejusmodi affectu, ceu morboſo, qui non æquè adeo attendendus ſit Medico, cum dentur Mulieres malaciâ vel picâ affectæ, quæ non ſtatim conſulunt Medicum, ſibi ipſismet medentes, modò ipſis concedatur eorum, quæ perversè appetunt, uſus, non ſecus, ac Struthio-camelus nimiâ fermenti eſurini aciditate laborans aſſumpto ferro, ſtrenuo acidorum Marte, & paſſerculi, quorum aciditatem ſtomachalem Helmontius ex ipſorum roſtris evaporantem deprehendit, aliæque aves iſtam acrimoniam lapillis, calcisque ac arenularum fruſtulis infringentes ſibi ipſis formulas præſcribunt. Verùm enim verò, ſi ſanitas in eo conſiiſtit genuina, ut actiones quæcunque exerceantur legitimè, ſequitur, cum morbo tunc conflictari corpus noſtrum, quando eædem depravatè eduntur. Cum proin ejusmodi appeto, quæ totô genere p. n. ſunt, & â quibus, ſi diutius iſtorum uſui inhiavero, proſtratis viribus protopepticis Ventriculi, â quo, dicente Thomſono in Epilogismis Chemicis, totius Oeconomia ſana & ægra dependet, cachexiam & diatheſin Morboſam Succorum corporis contraho, annon ſtatus iſte morboſus, ſeu diſpoſitio morboſa ad majus malum conflandum venit dicenda, adeoque â Medico conſideranda? Certè ob effectus venenatos, quos post læſionem relinquit vipera, in ſe non æquè veneno turgida, ab omnibus dicitur venenoſa.

§. 2.

Malacia proin vocatur Morbus, ubi appetitus ita depravatur, ut fæminæ, præprimis imprægnatæ, frequentisſimè

mè

mè primis, nonnunquam etiam poſterioribus ingravidationis menſibus varia appetant, quæ partim non ſunt eſculenta, v. g. creta, carbones, cineres, lacca, argilla, fistulæ tabaci; partim verò, ſi fuerint alimenta, illa in nimiâ doſi ingerunt, ita, ut, ſi nimis rigorosè ab horum uſu abarceantur, pejus habeant, quàm ſi ista fuerint modicè concesſa. Nonnunquam tamen etiam tenentur prurigine aliquod palpandi, vel evellendi, uti illa fœmina Lipſienſis, quæ in barbam Viri cujusdam involavit, cujus meminit Salmuth.

Exiſtimo autem in hoc caſu & ei ſimilibus aliis deſiderium hoc non commodè nomine malaciæ vel picæ venire, quatenus hi modi depravati appetus præter fermentum ſtomachi certo modo alteratum ſimul involvunt imaginationem aberrantem; in illis vero istiusmodi raptum ſolis imaginationis delinquentis indicium eſſe, conſtat. Quilibet tamen circa hæc & alia ſuô abundet genio.

§. 3.

Utut autem malum hoc gravidis ſit domesticum & haud infrequens, novimus tamen per obſervationes Medicas labem hanc quoque extra illum imprægnationis ſtatum aggreſſam fuiſſe fæminas & virgines, maximè vel ante menſtruorum fluxum, vel ipſis ſuppresſis, annotante Celeberrimo Medicæ Artis ſydere, Sylvio in Prax. Med. L. I. Cap. II. quid? puellas ipſas, mares & pueros. Vid: Miſcell: Germ: Curioſ: Ann: VI. & VII. obſ. CXXXIX, Ann: I. obſ. 38. Picam hæreditariam obſervavit Greg. Horst: Lib. IV. Obſervat: Med: de morb. viſcer. concoct: obſ. 5. & de pica in brutis contingente videre est Act: Philoſ: Angl: p. 447.

§. 4.

Attamen omnium communisſimè & ſœpisſime affectus

ctus hic prægnantes torquere ſolet. Unde & appetitus varius & vagus (wenn Sie bald nach dieſem bald nach jenem gelüſtet) etiam rerum minus asſuetarum pro certisſimo indicio ingravidationis à mulierculis habetur. Nimirum ſuſpicari licebit, heterogeneo hoſpite, ſemine ſcilicet, in iſtarum muliebria immisſo, priſtinum ipſarum ſtatum inverti, & aliam planè craſin ſuccis contentis induci. Credibile verò esſe puto, imò rationi & experimentis conſentaneum, ſeminis immisſionem fœcundam non ſaltem operari in veſiculas ſeminales ſeu ovula, & forſan etiam ipſam matricem, quæ poſt disſectionem à coitu in brutis aliâ, quàm quidem antè, apparet facie, obſervantibus iis, quibus negotium generationis arduum curæ cordiq; fuit; ſed etiam ultra hos limbos ſeminale contagium vires ſuas exſerere, masſam ſanguinis petere, & afflatu ſuo alterativo notam quandam ipſi imprimere. Hinc rigor iſte quaſi febrilis ſeu horripilatio (es ſchüttert jhnen die Haut) utplurimum poſt coitum fœcundum obſervatur, quæ non aliundè, quàm quod aliquid heterogenei, uti in febriculis fieri ſolet, masſæ ſanguineæ communicatum fuit. Aliis fœmellis ſolenne eſt, ut poſt conceptionem ſimul ipſis procreetur faſtidium venerearum illecebrarum, quaſi nimirum ſpiritus volatiles & ſanguis arterioſus elatere hoc Salino volatili inſtructus, veneris aliàs ſtimuli, nacti esſent ſuave ſeminalis roris contubernium, de quo in ſinu gauderent, & non amplius cuperent ſaturari mellitisſimo iſto nectare. Unde, amabò, deducis generationem lactis in mammis, quæ poſt conceptionem deprehenditur, niſi admittas ſeminale ſuccendiculum, quod glandulas & ductulos lactiferos & in his fortè latitans diſpoſitivum ſeu præcipitans ex ſanguine chyloſum hunc ſuccum fermentum excitat, admittas? Tandem, quæſò, quid aliud

edo-

edocent tot enormes vomitus prægnantibus primis menſibus familiares, quàm immutatam ab extra adveniente peregrino texturam ſuccorum corporis fœminei? Certè ex relatione Amici veritatis amantisſimi novi, mulierem quandam poſt ſingulos coitus materiam albugineam evomere, ſimilem illi, de quâ etiam aliquid videas Anno I. Ephemerid. Curioſ. Obſerv. IV. Et hinc deduco rationem, quî fiat, ut nonnunquam nova marita poſt aliquos congreſſus malam ſibi contrahat diſpoſitionem; quatenus nimirum per ſemen mariti ipſi heterogenei quicquam & peregrinum fuit communicatum, multarum moleſtiarum autor. Sanè lue Venereâ laborans cum ſanâ rem habens illi quoque hanc labem affricat, quoniam ſub coitus ardore, porulis pudendorum ſeu harum partium vaſorum oſculis magis extra verſus reſeratis, tabes illa cancroſa facilè in ſanguinem perreptare valet.

§. 5.

Sententia hæc eſt Stenoniana, quam, ut campus diſſerendi aperiatur, placuit hìc appoſuisſe. Stabiliendæ hujus ergo non proferam commune iſtud Hippocratis aſylum, quaſi totum Corpus ſit permeabile & tranſpirabile: Sed dicam ſaltem, ſi conſideras ſummam penetrandi vim, quâ minimâ corpuſcula gaudent, ut etiam granum unum cœteroquin decantatisſimæ iſtius Philoſophorum tincturæ benedictæ vi extenſionis minimorum compactisſima metalla, ſeu potius ipſorum Mercurium, aquam manus non madefacientem, ceu masſæ minam, ſubeat: Mercurii guttulæ compagi lignoſæ ſe intimus inſinuent, qualis ſortis fruſtum ligni Mercurio probè ſaturatum in Disſertatione quâdam Domini præſidis, videre licet, quodq; pro ſingulari in me affectu oculis uſurpandam mihi concesſit: effluvia roſarum, quæ Italis dicuntur Moſchette, inſidentium Muſcarum Corpuſcula fragran-

fragrantisſimo odore imbuant, ſubeundo porulos anguſtos tenellarum beſtiolarum, notante Amplisſimo D. Pechlino, Decano Spectatisſimo, & Promotore meo ſuſpiciendo in accuratisſ: Exercit: de purgantibus; igneæ atomi, obſervante naturalis ſcientiæ promo condo, Nobili Boylæo, & non minus Judicioſisſimo ac ſagacisſimo Borrichio in Vol. I. Actor. Haffn. p. 117, imò aqua, craſſum corpus, vitrum, & Solis radii, qui tamen mera corpora ſunt, quia ignis diffuſus & diſcontinuatus lentem cauſticam penetrent; aëris nitroſæ particulæ in pulmonum veſiculis compactisſimis mediantibus tracheæ ductibus hinc inde diſſeminatis Sanguini ſe immiſcentes ipſius purpuram exaltent; bilis particulæ cyſtim, in quâ continentur, & lympha per διαπήδησιν per vaſa lymphatica (quod ex Lovveriano experimento artificialem hydrocephalum producente, conſtat) tranſludent: effluvium quoddam cadaveroſum per oſculum conjugi mortuæ datum ſeſe per cæcas meatus ſanguini vel pulmonibus Mariti inſinuans poſtmodum ipſius animam per totum vitæ curſum fætore cadaveroſo inquinaverit, prout ex relatione Chemici perſpicasſimi, D. Barneri, habeo, & poſtmodum in obſervationibus Mearæ legi; ex facili Tibi perſuadere poteris, vitale âliquod ſeminalis contagii effluvium, quod, quia de naturâ Salinâ volatili lucida (in quâ forſan vita noſtra conſiſtit) non habet Sibi par in Naturæ latifundio quoad ſummam ſubtilitatem, penetrare poſſe orificia vaſorum vel alios Meatus, &, inſinuando ſe Maſſæ ſanguineæ motum aliquem anomalum per modum fermentationis, cum corpuſculum hoc ſit ſummè elaſticum & expanſivum, imprimere; præſertim, cum ſanguis noſter ejusmodi ſit liquor, qui acceſſu cujusdam peregrini, non ſecus ac vinum aliique liquores fermenteſcentes propter ſalinam ſui textu-

ram facile fermentativi motûs analogum quid concipiat.

§. 5.

Notanter verò dixi hoc deciduum ſeminale contagium ad inſtar fermenti in minimo punctulo etiam activi per modum fermentationis ſanginem alterare, quippe quod fermenta, ſecundum Helmontium, Univerſam in naturâ ſcenam, Si transmutationum & alterationum plurimarum actus reſpicias, ludant, quæque tantillo corporeæ moleculæ, mediante vi elaſticâ, in principio ſalino volatili oleoſo, Sui diffuſivo & multiplicativo reſidente, maximas turbas & inſignia edant phænomena. Scilicet tantillum fermenti maſſam farinaceam multam in motus abripit; tantillum ſalivalis fermenti conditis ſeu Syrupis admiſtum productâ fermentatione acorem illis conciliat. Tantillum albuminis ovorum inſignem plantarum quantitatem fermentat. Tantillum fermenti acrioris ſubinde in labiis efflorescens maſſæ ſanguineæ febriculam & toti ſyſtemati varia induxit ſymptomata. Tantillum fermenti ſpecifici in bulbis vegetabilium ceu in ipſorum Stomacho, obſervante Monſieur Boccon dens lesrecherches naturelles, latitans Leſſas, Helmontio dictum, vel principium vegetabile ſpecifico ſapore odore & colore etiam imprægnat. Tantillum rancidi fermenti venerei vel per mutua baſia, vel ichore ulceroſo transplantatum artus & ſuccos corporis lentâ tabe exedit. Tantillum contagii (contagia verò ſunt de naturâ fermentorum in principio vel alcalino, vel acido, & forſan ex his duobus neutro enato materiæ plus minus viſcidæ alligato fundata) peſtilentialis, quod ſubinde, referente Helmontio in Tr. de tumulo peſtis, in καρδία ſeu orificio Ventriculi anteriore eſcharam, inſtar cauterii, inducit, aëre hauſtum hominem

nem miſerè perimit. Tantillum fermenti ſubtilisſimi â cane rabido ſanguini & ſuccis corporis per mutuam & mumialem confermentationem affrictum afflatu fermentativo toti ſyſtemati ſpirituum characterem hydrophobiæ inurit, qualem in ſe fovet canis ipſe furibundus.

§. 6.

Fermentorum enim, præter alias dotes in explicabiles, iſte quoque genius eſt, ut commutativâ vi ſingulari ſibi ſimile producant, niſi in curſu operationis vis ipſorum â ſuperveniente potentiâ majori ſufflaminetur. Recenſente quippe Helmontio, aqua infuſa cado aceto anteà imprægnato acetum evaſit. Legimus in ſcripto accuratisſimo Magnifici Pro-Rectoris hujus Academiæ, D. Mohrhoffii, de transmutat: metallorum, quod Excellentiſſ. D. March, anteà Profeſſor in hac Academiâ meritisſimus nunc Archiater Berolinenſis calleat modum conficiendi pulverem, cujus fracedine fermentativa itidem aqua tranſit in acetum. Certè tantillum fermenti ſcabioſi de naturâ acidâ chirothecæ fœmellæ cujusdam iſtam Helmontio porrigentis adhærens miſerum Helmontium reddidit Scabioſum, dicente ipſo in Tract: ſcabies & ulcera Scholar: Et neſcio an debeam addere, quod Tantillum fermenti podagrici veſtibus affrictum produxerit in alio podagram contagioſam, quam vide, ſis, in Miſcellan: Academ: Natur: Curioſor: obſ: CXLIII. An. VI. & VII.

§.7.

Evagatus ſum paululum; ſed de induſtria, ut, ubi poſtmodum de fermento ventriculi unum alterumve dicendum eſſet, hæc videar prælibaſſe hìc; nec non ut pateſcat, quàm non ſit admiratione dignum, ſicubi prægnantes patiantur pathemata extraordinaria, cum extraordinarium quoddam

 cum

cum ſemine in ſe recipere cogantur. Accingam me proin ad accuratiorem magis, his quaſi præſuppoſitis, affectûs illius dilucidationem,

§.8.

Vocavi autem picam ſeu malaciam appetitum depravatum circa aſſumenda ore. Cum verò rectum ſit norma ſui & obliqui primùm conſiderandus nobis eſt Appetitus alimentorum, prout ſe habet ille in ſtatu integræ ſanitatis. Eſt autem hic nihil aliud, quàm ſtimulus quidam, â quo excitantur ſpiritus animales in nervis anterius ventriculi orificium ambientibus, vel etiam infibrillis tunicarum ſtomachalium copiosè undulantibus certô modô, ut exinde phantaſia Sibi concipiat notionem ſeu ideam, voca ut lubet, aſſumendorum alimentorum, vel alterius cujusdam horum vices ſuſtinentis, quò infringatur & ſedetur iſtud vellicans. Fateor hîc me deficere verba, quibus dignè explicare queam actum iſtum, quò corpuſcula iſta ſpiritnm animalium ſubtilisſima per certum & modificatum motum in cerebro characterem ſtimuli ipſis impresſi retrogrado ſuo motu in corpora ſtriata ſeu corpus calloſum delineent, aliosque ſpiritus excitent, qui ferantur in alimenta Solus Carteſius in Tractatu tali Autore digno, de homine, quicquam nobis circa hæc negotium revelavit, nullo Autore ante eum tantillum, quod ſciam, nos edocente; quod ſatis mirari nequeo.

§.9.

Hic ſtimulus habet ſe inoperatione hác activè; fibrillæ, verò nerveæ, vel potius materia iſta ætherea ſpirituum animalium in iſtis undulans, quatenus movetur ab hoc ſtimulo pasſivè. Nimirum fibrillæ orificii modò memorati ſuperioris ſummè ſenſibilis vellicatæ interventu ſpirituum incolarum

colarum admodùm mobilium ſitu ſuo mechanico coactè & vi quadam blandâ mutantur, ut exinde quaſi quædam conſtitutio ſpasmodica nonnihil triſti-ſenſibilis (ut ita loquar) & dolorifica emergat. Doloris verò quasvis ſpecies ejusmodi convulſivam diatheſin in ſe includere, ſi ignoras, diſce pasſim ab iſto Naturæ Scrutatore, Williſio, cujus fata præmatura tota Reſp. literaria doleat, neceſſum eſt, in Scriptis ejus. Stimulus hic movens ſpiritus nihil eſt aliud, quàm corpus quoddam ſubtile ejusmodi ſcheſi dotatum, quâ posſit findendo quaſi ac ſcindendo texturam fibrillarum ſeu earum filamenta nervea interſecare, & illis ſuperficiali quâdam læſione dolorifici quid inferre. Hæc verò deſcriptio nulli particulæ melius competit, quàm acido, cujus corpuſcula modò gladiolis, novaculis, aut lanceolis, modò acui, ſpiculis aut aculeis etiam asſimilantur, docente ten Rhyne in meditationibus In Magni Hippocrat: Textum XXIV de Veteri Medicinâ p. 184, & quales cryſtallulos in Sale eſſentiali acetoſæ me aliquando vidiſſe memini. Scilicet conſtituunt hoc calcar appetitùs effluvia ſubtiliora acida ex fermento ſtomachico & reliquis alimentorum fermentatorum enata, pungentia & moventia ſpiritus animales.

§. 10.

Reliquias verò has eſſe acidas exinde colligo, quia uti §. 6. dixi ea fermentorum indoles eſt, ut ſibi tradita, & in quæ poteſtatem ſuam exſerere valuerunt, ſibi reddant ſimilia. Jam cum Helmontio aliisque, donec meliora edoctus & argumentis in contrarium prolatis firmisſimis convictus fuero, credo fermentum Ventriculi ſeu liquorem iſtum transmutatorem alimentorum, eſſe proſapiæ acidæ, utut forſan primarium concurrens & acidum hoc movens ſit ſummè elaſticum, volatile, vitale, adeoque alimenta â fer-

mento acido diſcerpta vitalitatis charactere ſigillans, cum acidum, quà acidum, obſervante Exellentisſimo D. Bohnio, Profeſſore Anat: & Chirurgiæ in inclutâ Lipſienſium Academiâ, Præceptore atque Patrono meo omnitempore mihi colendisſimo in Diſput: Phyſiolog. III. fermentationem potius in hibeat. quàm promoveat. Et, Bone DEUS! nonne infebribus intermittentibus acidum hoc radix harum eſt, adeoque copiosè ubique ſcatet? verum, cum principium hoc vitale volatile, quod me judice in omnibus morbis patitur, ſit enervatum, non digeruntur ſed potius nevroſin concipiunt alimenta. Paucis, fermentum hoc eſt acidum, volatile, vitale, nullum in totâ rerum univerſitate ſibi habens par. Utut enim modò laudatus & nunquam ſatis mihi laudandus D. Bohne in Angliâ apud quendam viderit liquorem, carnes in Mucilaginem chylo planè ſimilem reſolventem; Tachenius quoque ejusmodi menſtruum in Scriptis ſuis jactitet; hi tamen ſucci ſaltem ſimiæ ſunt fermenti protopeptici ſtomachalis, non genuina ejus proles, quæ in omnibus cum matre conveniat. Dic mihi manifeſtiora in hiſce, quas palpamus etiam in luce Experimentorum, Phyſicæ Scientiæ tenebris, & Phyllida ſolus habeto. Hoc ergo acidum fermentum vi axiomatis defermentis datis reſolvit alimenta in cremorem acidum, ſeu iſte per transmutationem talis fuerit factus, ſeu ſaltem propter admiſtas intimius particulas menſtrui hujus eſurini in porulis reſolutæ eſcæ nidulantis ita evaſerit. Novimus enim, Si cum menſtruis aliis corroſivis hic vitalis liquor alcaheſt comparari posſit, unicuiquique ſoluto accreſcere particulas menſtrui, ut exinde etiam ſe ipſo fiat ponderoſius adeoque poſtmodum pro uſu Medico aquâ veniat edulcorandum, ut ſcilicet abluantur particulæ Salinæ inaquâ, utpote commodo

Salium

Salium ſolvente, reſolubiles. Ex quo etiam fundamento Zvvelferus, ſtrenuus Chemiæ reformator, & ejus fidelisſimus aſſecla, Le Febure in Chemiâ ſuâ, uti & in alio Tractatu quodam, quem vocat, Reflexions Sur le grand Cordial de Sr: Walter Ravvleigh magiſteria, tanquam calcem inertem, ab utrôque Sale ſaturatam, rejicinnt.

§. 11.

Quemadmodum verò in fermentatione Vegetabilium fieri amat, ut, ſi ultra aſſuetum aſſerventur terminum in motu fermentativo (quoquidem nonnulli aceta Vegetabilium ſpirituoſa producere volunt) aceſcant planè, ita ut poſteà nequicquam ſpiritus inflammabilis exinde elicere queas, particulis Salino-Oleaginoſis volatilibus aut planè ſubjugum redactis ab acido, uti fit in aceto vini, in quo ſunt ſaltem ſuppreſſæ illæ atomi volatiles, reducibiles ex ſacharo ſaturni mediante aceto conflato; aut certâ ratione in ſcheſi mutatis, ſi non dicere liceat ipſas alcalinas portiones in Sal acidum degenerâſſe; (quod quidem paradoxon, Salia bina, acidum & alcali in ſe invicem, & olea in Salia poſſe converti, adquod poſterius inclinat Helmontius, & alii, ingeniis me & acumine & rerum experientiâ multijugâ majoribus lubens examinandum relinquo; quale quid forſan præſtitiſſe auguror Nobilem Anglum, Boylæum, in recens edito tractatu de Acido & Alcali,) ita exiſtimo quòque fieri, ut reliquiæ alimentorum, ſeu quod propter viſciditatem aliquam, ſeu aliam quandam ineptitudinem non æquè æqualiter ac in reliquas auſcultantes ipſi particulas, fermentum in eas potuerit agere; ſeu quod etiam ſic â natura conſtitutum ſit, ut ſemper aliquid alimentorum fermentatorum, ceu ſuccendiculum, in ſtomacho remanerent, accedente morâ & tepore loci reſolvantur in liquamen acidum fermenti acidi characterem tenaciter reſervans.

§. 12.

§. 12.

Quod ipſum magma quia adhuc in ſe fovet motum elaſticum infermentatione contractum, accedente continuô calore partium adjacentium & ipſo hoc in motu conſtituto, eructat favillas quaſi acidas, ſtante hac, uti verisſima eſt, hypotheſi, quod omne corpus gaudeat ſua atmoſphærâ, etiam ſolidisſimum; multò verò magis ejusmodi liquidum, jam in motu, ratione fluiditatis, conſiſtens, capax erit emittendis effluviis. Accedit, quod, ex obſervatione modò laudati Boylæi, effluvia participant de naturâ determinatâ, quam totum obtinet concretum; ut ſcilicet minimum ambræ exhalans præ ſe ferat totam craſin corporis, exquo exhalavit. Sic puſillum roſæ moſchatæ effluvium æquè illis, qui floris hujus ſuavisſimi fragrantiam ferre nequeunt, caput ferit, quàm ſi roſam integram naribus admoviſſent. Minima effluvia ex tabaco externè illito intus mediante circulatione ſanguinis ſuſcepta vomitus & ſeceſſus enormes puero intulerunt, ac ſi herbam hanc integram devorâſſet, referente hoc ipſum mihi Practico quodam Artis Medicæ famigeratisſimo. Certè ex relatione Nobiliſſimi ac Excellentisſimi DN. D. Glaſſii, Archiatri Martisburgenſis Celeberrimi, Patroni mei ſingulariter colendi conſtat mihi, nobilem quandam uxorem, alias difficulter per purgantia ſolubilem, toties purgari ſpontè, quoties marito potiunculam purgatricem in cohleari exhibet. Exigua corpuſcula cum aëre hauſta efficientia ſunt peragendo iſti, cui totum eſt deſtinatum. Tantillum effluvii ex cantharidibus incautâ manu tractatis veſicæ evadit hoſtile, non ſecus, ac hæ beſtiolæ cauteriſantes integræ damnum inferunt. Opii uno alterove granulo adhuc in primis viis, ventriculo, exiſtente, jam obrepit in ſomnum propenſio, minimis corpuſculis ad cerebrum delatis

latis æquè, ac totum concretum, narcoticis. Sententiam hanc confirmabunt experimenta nonnulla, quæ Dygbæus in Orat, de Pulvere Sympathetico & Chemicus inſignis, DN. Kunckel / in nuper editis Annotationibus collegit. Cum itaq; reliquiæ hæ unà cum fermento ventriculi ſint proſapiæ acidæ, effluvia earum ejusdem fore naturæ collectu facillimum eſt.

§. 13.

Explicatô geniô appetitûs, uti ſe habet in ſtatu ſ. n. accedo nunc ad appetitum, ut eſt in ſtatu p. n. ſcilicet depravatum, & in ſpecie illum, qui malaciam conſtituit. Adeſt verò etiam in hoc ſtimulus; expoſcuntur, quæ appetitum ſedent, ſed talia quæ totô genere p. n. ſunt, neque ullo modo, vi reſiſtentiæ nativæ ſuæ & ſeminalis mechanicæq; compoſitionis, in alimentum cedere poſſunt. Tunc autem legitimum eſt alimentum, quando non ſolum libidinem eſitandi explet, ſed etiam aptum natum eſt, ut abeat in chylum ſpecialiter individuo unicuique conducibilem, quique poſtmodum non reſiſtit tincturæ perfectivæ ſeu balſamicæ bilis, diluitioni ſuaviſſimæ ſucci pancreatici, fermento ſanguinis vitali ſeu mumiali confermentationi, quâ vita ſanguini confermentata eſt, uti loquirur Helmontius, neq; detrectat fieri partium gluten nutritium, ſeu hoc conſtituat concurrente lympha, ſeu, quod nonnulli Angli volunt, ſucco nervorum nutritio.

§. 14.

Stimulus iſte, Autor Malaciæ, itidem, uti ſtimulus appetitus in ſtatu ſ. n. acidus eſt, ſaltem cum hac differentiâ, ut in aciditate magis ſit exaltatus, adeoque quantum divinare licet, magis ad auſteritatem Vitriolatam eſurinam, ſeu fluorem acidum ſulphuris embryonati,

dicente Helmontio, inclinet. An viſciditas quædam ſimul ſubſit, hæreo affirmare, cum ſciam, acidum ſubjecto ejusmodi viſcido inhærens magis ad flatulentam fermentationem eſſe proclive, nec non â viſciditate adjunctâ ipſius ſpicula obtundi quaſi & inviſcari. Ob acidum hoc ſylveſtre ab ejusmodi ægris talia aſſumuntur, quæ illud ipſum vel ſaturando, vel edulcorando, vel imbibendo, vel invertendo vel obtundendo, diluendo & inviſcando edomant. Hoc acidum verò quibus gaudeat ſpecificis figuris, itidem in unoque individuo ex hoc morbo laborante iterum diverſis, quatenus nimirum ab illâ muliercula expetitur creta, non caro, brachium mariti, non panis; ab hac haleces, obſervante Tulp: L. II. obſ. Med. cap. 24, etiam illud ipſum altioris eſſe indaginis mecum forſan quilibet ingenuè fatetur; cum nobis, utut etiam oculatisſimis, in delineandâ ſcheſium indole, & earum ad ſe invicem multiplici reſpectu enucleando, quoad minima, adhuc hæreat aqua & hæſura ſit, uti non ita pridem â ſpectabili DN: Decano, D. Pechlino publicè ex cathedrâ percepi.

§. 15.

Latiſſimus hic ſeſe offert campus diſſerendi de ſpecificis ſpecierum & Individuorum fermentis ſtomachalibus, quatenus nimirum gallina impunè deglutit araneas, non itidem aliud brutũ; hic faſtidit caſeum, ille vehementer expetit eum; Poloni napellum citra noxã intra acetaria reponunt, cum ab aliis gentibus non itidem tutò comedatur; capellæ veratrum aſſumunt ſine purgatione; homo verò ab eodem vexatur; ſturni veſcuntur cicutâ tutò; iſtæ Danicæ mulierculæ incauto ejus uſu vitæ periculum ſibi accerſunt, quarum mentionem facit Senex Excellentiſſimus ille apud Danos, Simon Pauli, in Parecbaſi ſuâ de febribus malignis;

cane-

canesâ comeſto gramine canino alvo laborant ſolutâ, non item vaccæ & alia armenta, ſeu greges: mures phaſeolum non aſſumunt, licet aliorum alimentorum defectu ipſum etiam periculum vitæ immineat. Verum enimverò cum fermentorum dotes nativæ captum humanum, prout nunc homo etiam Argus cœcutit, longè tranſcendunt, &, ſi quid exactiùs determinandum ſit, illud ipſum petendum ſit à notione particularum fermentum ventriculi conſtituentium, quoad minimas illarum configurationes, quatenus exinde hic iſteve ſapor huic illive objecto vel reſolvendo, vel cicurando aptus emergit, in hiſce verò explicandis hic opus hic labor ſit, Plato jubet quieſcere.

§. 16.

Ut tamen periculum virium noſtrarum tenuium faciamus, puto, quadantenus, ſi non per omnia, difficultatem hanc emolliri, ubi nonnihil in naturam menſtruorum inquiſiverimus, quibus Natura & Ars in operationibus ſuis utuntur. Doleo, hactenus nondum lucem vidiſſe Boylæi Tractatum de Menſtruis ſubterraneis, quem, ní fallor, in ſcripto de origine & virtutibus gemmarum promiſit. Forſan Aſtrum hoc ſcientiæ Naturalis multum tenebrarum, quas & hodienum in hac doctrinâ de Menſtruis palpamus, diſcusſiſſet. De inſipido Menſtruo an detur? diſputatur adhuc. Quamvis tale non viderim, poſſe tamen ejusmodi eſſe in rerum naturâ, vel ab hujus ſimiâ arte produci, credo. Certè ex relatione Excellentisſimi D. Bohnii, cujus nunquam ſine honoris præfatione memini, novi, Experientisſimum Borrichium Pariſiis certâ quâdam machinâ ex aëre attraxiſſe aquam in ſe, quoad guſtum, inſipidam, quæ tamen corallis affuſa ea diſſolvit. Et quid aliud judicare debemus de fœtu illo Leporino in cornibus uteri denuo re-

 ſoluto,

luto, cujus mentionem facit Anatomicorum Anteſignanus, Steno, in Act. Haffnienſ. Vol. I. p. 203. quàm quod â Menſtruo quodam non æquè corroſivo in corpore matris nato in tale liquamen transmutatus fuerit, non ſecus, ac tenelli Embryones aquæ injecti abeunt in maſſulam mucaginoſam, ſaltem characterem ſeminalis colliquamenti retinentem, obſervante Everhardo, de exortu hominis brutique. Fermentum verò Stomachale quod attinet, ſe habere iſtud quodammodò ad modum Menſtruorum in propatulo eſt. Scilicet, quæ eſt ſpiculorum illius activitas, inſinuat ſeſe in intima & centralia alimentorum penetralia, reſolvendo iſta & ab invicem quaſi diſcerpendo. Certè, ſi ullibi menſtrui ſtomachici energia, in avium quidem genere maximè illa innoteſcit. Plurimæ illarum dentibus carent vel dentibus quodam alio analogo; nihilominus tamen deglutita in ipſorum ingluvie & ventriculo muſculoſo tunicâ glanduloſâ inſtructo reſolvuntur in liquorem. Prout autem videmus, ut menſtrua chemica non perindè agant, ſed ſphæram ſuæ activitatis ſaltem in ea ſolvenda exerceant, quæ ipſis auſcultant, aut porulis ejusmodi ſunt pervia, in quos atomi menſtruorum perrepere valent; quale quid evenit in ſolutione auri aquæ regiæ, non item ſpiritui Nitri moram gerentis &c. Ita quoque menſtrua ſtomachalia non promiſcuè unicuique corpori ſolvendo ſunt: ſed oportet hæc & objecta reſolvenda quædam figurarum intercedat affinitas, vi cujus agunt, quod agunt. Licet enim ſtomachales liquores videantur obtinere ſymbolum Univerſalis Menſtrui, dum ſtomachus humanus nunc pinguia, nunc ſalina, nunc carnes, nunc legumina & olera, nunc dulcia, nunc amara, nunc mollia, nunc dura, modò ſe legitimè habeat, ſub jugum ſuum redigit; Attamen ne exiſtimemus, illos ipſos

æquè

æquè feliciter in unumquodquè promiſcuè ſuas vires exſerere, multa ſunt quæ nobis id perſuadent. Certè Medicamenta eludunt ipſorum impetùm, quamvis non negem, plurima horum in ſtomacho in aliud planè Ens degenerare. Propines hypochondriaco, cujus fermentum nimiâ abundat aciditate, purgans etiam paulo fortius, videbis illum ab hoc vel planè non, vel ſaltem modicè alterari, caſtrante hoc acido peregrino Sal volatile purgantis, non ſecus ac fumus ſulphuris ſcammoneum enervat. Plurima dantur diuretica, quæ demum âttactu menſtrualis ſtomachi liquoris hanc formalitatem induunt. Pelliculæ pomorum, ceraſorum, piſorum, uvarum, corpora licet tenuia & ſubtilia, nullo modo ſe patiuntur vinci à ſtomacho. Quale quid te docebit Kerckring. in ſpicilegio ſuo. Nil dicam de vitâ mediâ Helmontii, ſeu ejusmodi particulis, quæ ſemper ferè à fermento non attinguntur, quas quidem quilibet facilè pro cauſis occaſionalibus multorum malorum habere poteſt. Profectò, ipſo referente, ſues ad littus maris veſcentes marinis, odorem & ſaporem iſtorum carni ſuæ affricant. Narrat modò laudatus Kerckring. in Spicileg. Anat. Virum ulcere cruris laborantem, quoties allium comediſſet, odorem alliatum exulcere de ſe ſparſiſſe. Et certè Judæorum fœtorem quaſi connatum ortum ſuum non minùs frequenti allii uſui debere, perſuaſum habeo. Quid? Ex nimio abſynthii uſu lac puerperæ evaſit abſynthites, obſervante Borrichio in Act. Haffn. Vol. II. p. *65*. Curioſum eſt, quod Magnificus DN. Pro-Rector, D. Morhoff. refert ex Ludovic. Guion. diverſ. Lect. Tom. I. Lib. V. de puero quodam à lupo nutrito, cui, ſi credendum Guioni, adeo in naturam lactis lupini effluvia abierant, ut capti poſteà ſputum, ſi eo oves illinerentur, lupos fugârit.

§. 17.

Menſtrua porrò etiam, præterquam quod diſcerpant & reſolvant corpora, id fere omnia commune habent, ut adhærendo minimis corporis ſoluti illud ipſum variè alterent. Lunam, innocuam aliàs, Spiritus Nitri, menſtruum ejus, facit corrodentem. Plumbum, in ſe inſipidum, attactu menſtrui acetoſi dat Sacharum Saturni. Venus cum vinaceis mulctata edit æs viride. Sic in fermentatione Opii, quam poſt Paracelſum cultiùs reſtitutam debemus Archiatro Celeberrimo Principis Holſatiæ, D. Joëli Langelott, Patrono meo deveneranda, non ſaltem mediante fermentatione reſolvitur miſtum hoc; verùm etiam ab acido blando ſucci Cydoniorum, qui menſtrui vices ſuſtinet, volatile ejus Sal, ſub larva ſulphuris occultatum, nonnihil caſtratur, ut evadat Nepenthes maximè tutum & remedium magnarum virium. Eadem ratione cum menſtruis acidis tractata purgantia fortiora miteſcunt, quatenus ipſorum ſal volatile tabefactivum & colliquativum ſuccorum corporis noſtri, in ſpecie pinguium molecularum maſſæ ſanguineæ, mitigant. Sic enim Elaterium cum ſucco pomorum Cydoniorum paratum ad inſtar Opii ab Experientiſſimo D. Bohn dedit ſuave extractum purgans. Pari ratione illud ipſum opium & purgantia per menſtrua alcalina tractata in aliam & magis proficuam abeunt craſin, quatenus ipſorum particulis pinguibus, reſinoſis, alcalia, Sulphurum amantiſſima, docente Polemanno, ſeſe admiſcendo texturam Sulphuream invertunt, & novum quaſi concretum producunt. Hoc modo judicioſiſſimus quidam Chemicus contendit Colocynthidem omni privare amaritie, ſuperſtite tamen energiâ purgandi blandâ ac ſuavi.

§. 18.

§. 18.

His præſuppoſitis, puto fieri, ut v. gr. gallinarum fermentum non ſolùm reſolvat araneas, beſtiolas illas venenatas, verùm etiam ſimul aciditate ſuâ Sal volatile iſtud nocivum infringat. Inſecta verò præprimis ſale volatili maximè concentrato, quod in nonnullis de naturâ nitroſâ, e. g. in ſcarabæis, millepedibus &c. eſt, abundant. Araneis hoc quoque non in exigua copiâ ineſſe ſequenti experimento probo. Capiantur earum plurimæ & in vaſe colligantur, ut per ſpontaneam reſolutionem (perquam, dum viveret, Experientiſſimus Practicus Lipſienſis D. Michaëlis, paravit ſuam Eſſentiam lumbricorum terreſtrium) abeant in liquamen. Hoc redolet mephytim Sale urinoſo nauſeoſam. Quod verò hæc gallinæ aciditas & non alterius animalis Sal hoc volatile corrigat, idipſum certæ modificationi particularum acidarum attribuendum venit. Nam utut acida in hoc conveniant cuncta, ut pungendo, ſecando, corrodendo, conſtringendo &c. operentur; hic tamen ſectionis, corroſionis &c. modus iterum mechanicè diverſus eſt, prout diverſâ iſta ſpicula gaudent facie, ut adeoque etiam inter acida detur quædam quaſi Reſpublica.

§. 19.

Acidum, vel magis auſterum, vocavimus hunc ſtimulum malaciæ; quid verò diſponat fermentum ſtomachi, ut craſin ſuam nativam relinquat, & ejusmodi morboſam induat, nunc inquiremus. Ut procedamus methodicè, diſpiciemus, quomodo in ſtatu ſ. n. fermentum ſtomachale producatur, quo ipſo elucidato, ſtatus ejus p. n. eò melius pateſcet.

§. 20.

Puto verò iſtud fermentum partim eſſe connatum, partim

partim verò quotidie ab affluentibus ſuccis & ſuperſtitibus reliquiis reſtaurari. Nam uti primâ ſub conceptionis delineatione in renes fermentum quoddam præcipitans ſerum Urinarium à ſanguine, quod ex fracido renum odore colligitur, depoſitum eſt; uti forſan etiam tantillum fermenti de natura alcalino-oleoſa bilis veſiculæ,ſeu potius glandulis miliaribus tunicæ ipſius interiori intertextis, inſidet ſanguinem per arterias gemellas cyſticas affluentem, ad inſtar Tincturæ ſeu lapidis Philoſophorum, quemadmodum Præceptor meus honoratisſimus, D. Bohn, loqui amat, in balſamum ejusmodi transmutans: ita quoque eâdem Naturæ providentiâ factum fuit, ut vel rugis & plicis ventriculi, vel glandulis tunicæ interioris in ſtubulos excavatos deſinentibus adhæreat ſubtile miasma acidum, vi transmutatoriâ ac fermentali partim ſanguinem, aut cum hoc lympham per arterias, partim ſalivam, & ipſam jam nonnihil contagio acido prægnantem, per œſophagum affluentem acore fermentativo imbuens. Accedunt reliquiæ alimentorum fermentatorum, ſeu vehiculo ipſi ſunt, ut nova edulia aſſumpta promptè aggrediatur.

§. 21.

Quamdiu itaque acor hic limites non excedit, neque ad fixitatem quandam inclinat, tamdiu dici poteſt, fermentum ventriculi ſeſe legitimè habere; ubi verò ex ataxiâ quacunque fermentum ipſum connatum, vel, ſi hoc non arrideat, poruli glandularum, per quas filtratur liquor fermentalis, degenerant, ſeu hoc fiat ſponte ſuâ, ſeu à ſuccis corporis noſtri nimio acido refertis contingat, in ſuo ſapore acido liquor iſte exaltabitur, malaciæ & aliorum malorum, ut plurimum Chronicorum, Autor.

§. 22. Hoc

§. 22.

Hoc verò ſuccorum acidum ſua incunabula debet vel cauſis internis vel externis. Quâcunque ratione enim, forſan propter degenerans fermentum connatum, fermentum ventriculi incipit aceſcere nimis, alimenta, licet avidè appetantur, & etiam apparenter citò & probè digerantur, non reſolvuntur tamen in cremorem chyloſum acido-volatilem; ſed in paſtam viſcidam, tenacem, acidam valde, cui corrigendæ in tenui inteſtino non ſufficit Sal volatile alcalino-oleoſum bilis, potius abeunt. Non ritè correctus chylus & in Salſum volatile tertium redactus tendit rectâ viâ ad Maſſam ſanguineam, utpote ad quam demum promus condus œconomiæ animalis, ventriculus, ſive bona, ſive mala, promiſcuè ablegat. Ingraveſcente hoc malo Maſſa ſanguinea demum etiam quaſi aceſcere incipit, enervatâ ſuccesſivè ab hoſte hoc peregrino blandâ iſta miſturâ quæ acidum volatile, particulas alcalinas ac ſulphureas in ſanguine cnm aliis combinat, uti non minus reliqui exinde derivati ſucci, filii ſanguinis, lympha ac ſuccus pancreaticus acore peregrino inquinantur. Quid? ipſa bilis, alias correctivum acidi, tandem à ſuo hoſte prævalente infringitur, à quo ſubinde in propriâ cyſti in tophos & calculos coagulatur; quemadmodum memini me olim Vratislaviæ in diſſectione cujusdam Abbatis nephritici vidiſſe bilem ferè totam in plurimos lapillos, uno horum nucis moſchatæ moli non cedente, concretam.

§. 23.

Accedit, quod Maſſa ſanguinea jamjam etiam in ſtatu optimæ ſanitatis gaudeat ſuo Sale acido, ſine quo & ejus diſpari Sale volatili non exercere valeret fermentationem inteſtinam, quam reapſe vitalem vocare licet, quæque omni-

D um

um prima in negotio generationis eſſe videtur. Hoc Ergo acidum ſanguinis à peregrino ſuperveniente acore excitatum & cumulatum mirum quantum corpori hoſtile evadit. Jam E. poruli glandularum ſtomachalium acidis particulis magis quàm aliis conformes ex continuò affluente ſanguine & quidem eò nimis acido emulgebunt fermentum corpuſculis Salinis plus ſatis abundans. Multum tribuit ad hoſtem hunc inducendum inertia bilis, ut jampridem monui, quâ fit, ut etiam chylus, licet non æquè in ventriculo aciditatem contraxerit auſteram, in naturali tamen ſuo acore perſiſtat, adeoque, ſi diu hoc contingat, multum malorum inducat. Huic bilis defectui adſcribendum venit, quod ſubinde ictero flavo ſuperveniat niger, quatenus acidus chylus â deficiente bilis tincturâ non ritè correctus in maſſâ ſanguineâ cum hac concurrens atro-viridem colorem inducit.

§. 24.

Cauſis hiſce internis ſeſe adjungunt, vel etiam has occaſionaliter excitant externæ, quæ ſex rerum non-naturalium catalogo inſcribuntur. Scilicet animi pathemata (ut ab illis exordiar) ſeu illa conſiſtant in expanſivo Spirituum motu, ſeu etiam concentrativo, pari ratione mihi videntur concurrere ad dyſcraſiam humorum, in ſpecie acidam, in ſanguine producendam. Triſtitia, mœror, aliique affectus animæ quaſi in ſe contractæ, uti videntur reverâ pro fundamento habere ſanguinem minus volatilibus ac elaſticis particulis turgidum & quaſi fixatum; ita, ſi diutius protrahantur, majorem ſalinorum corpuſculorum proventum procreabunt, quatenus nimirum per hos animi angores ſpiritus volatiles Salino-Oleoſi liquorum corporis noſtri contemperativi cohibentur, quò minus in debitâ expanſione intima horum pervadant, & blandâ ſui commiſtione ſalinorum

norum ſpiculorum aciem obtundant. Quod verò attinet iſta animi pathemata, quâ textura ſpirituum radioſa corporis extra cancellos ſe quaſi diffundit, & rapido ſpirituum volatilium motu contenta corporis hinc inde rapit, Paradoxon videtur ſtatuere, per hæc non mînus, quàm per priora, acidum in corpore augeri; verùm enim verò cum hæc ſint prodiga particularum ſpirituoſarum, quod ipſorum eſſentia, quà talis, conſiſtat in expanſivo & celerrimo ſubtilium corpuſculorum motu, hæc verò ipſa ſint quaſi correctores Salinarum atomorum, ne excedant ullibi, crediderim & hoc modo ſalis ſylveſtris acidi infauſtum fœtum excludi poſſe.

§. 25.

Sic ſi nimis quieti & motui indulgeamus, metus eſt, ne itidem hanc diſpoſitionem acidam corpori inducamus, quatenus per hunc maximum fit diſpendium ſpirituum Maſſæ ſanguineæ dulcorem veluti conciliantium. Hinc contingere ſolet, ut nimiis exercitiis vel motui corporis indulgentes non facilè pingueſcant; vel, ſi pingues ſint, iterum graciliores evadant, quòd per motum, hinc aucta tranſpiratione inſenſibili, dulces ſpirituum particulæ exhalent, quæ aliàs butyroſum iſtud unguen ſeu pinguedinem ductibus adipoſis Malpighianis interſperſam, cum aliis concurrentibus maſſulis conſtituebant; aut quod, ſpiritibus exhalantibus ſæpè, Salia magis exaltentur, acido quidem ſuccos corporis nimis rigidos faciente, alcalino verò Sale jam pingues moleculas colliquante & reſolvente. Sic enim in febribus malignis, ubi ſine dubio alcali volatile peccat, aggreditur hoc maſſam pinguem corporis eam colliquando, & hinc fluxum alvi colliquativum excitando, vel etiam Urinam corpuſculis pinguibus imprægnando. Quod attinet

quietem, exiſtimo per hanc ſupprimi quaſi Spiritus, ut hac ratione liquores debitâ agitatione deſtituti in vappam acidam degenerent. Accedit, quod in hac transſpiratio inſenſibilis nimium inhibetur, quô fit, ut recrementa Salina ſub cuticula collecta morâ continuata aceſcere incipiant, quæ iterum à venulis reſorpta pravam ſuccis diatheſin inducunt. Hinc videmus, illos utplurimum, qui vitam ſedentariam agunt, & rarò motui indulgent, obſtructiones, ſeu diſpoſitionem hypochondriacam radicaliter in acido fluore fundatam, poſtmodum per martialia, ſalina ac volatilia eliminandam, incurrere.

§. 26.

Symbolam ſuam huc quoque confert aêr, prout in hac vel illâ anni ſtatione vivimus. Utut enim hic ſemper ad inſtar ſpongiæ ſeu menſtrui cujusdam univerſalis uniuscujusque corporis figuris convenientes porulos præbentis varii generis particulis ſcateat; maximè tamen hyemali tempore, necnon autumno & circa Veris exordium Salino-Nitroſis, acidis plus minus, atomis impprægnatus eſt; quæ cum continuo aëris hauſtu maſſæ ſanguineæ affunduntur illam ipſam plus minus ad aciditatem diſponunt. Hinc frigemus, quatenus partim ſal quoddam urens & ſcindens externum corporis ambit habitum, & internè ſanguinis maſſa ſuperficiali quâdam coagulatione laborat, quâ impeditur, quo minus particularum motus, caloris noſtri genuina cauſa, in blandâ fermentatione ſeu levi efferveſcentia fundatus, acceleretur. Ex hoc aëris acido ſtagmate ratio petenda, cur hyeme longè edaciores ſimus, quàm quidem æſtate quatenus uberior ſalinorum corpuſculorum copia in aëre oberrans fermentum ſtomachale acuit.

§. 27.

§. 27.

Quod attinet excreta & retenta, ſi fœmellis menſtrua, à quibus legitimè ſe habentibus totius œconomiæ corporeæ fœmellarum ſtatus ſanus dependet vel nimis, etiam inordinatè, vel parum aut planè nihil fluxerint, omnibus hiſce modis ſanguis & exindè derivati ſucci plus minus acidam dycraſiam induere poſſunt; atteſtantibus id quamplurimis affectibus poſt hæc menſtruorum vitia ſupervenientibus unico acori utplurimum incunabula ſua debentibus. Et niſi alii adeſſent morbi, vel unica ſolapica, certè filia ſucci acidi aberrantis, ex his menſtruorum defectibus ſubinde emergens, uti §. 3. indigitatum fuit, à partibus meis ſtaret.

§. 28.

Cum abſtinentiâ multi interdum magni morbi curentur; per diætæ è contrariô errores multi magni morbi concipiuntur, foventur & aluntur. Si promiſcuè quæque proinde ingeruntur, imprimis prioribus nondum ritè digeſtis alimentis alia nova adjiciuntur, quid, quæſo, miri ſubeſt, quod mali corvi malum ovum exiſtat? Certè fructus horarii facilè fermenteſcibiles & ſub dulcore ſuo hoſtilem acorem occultantes; itidem mellita, quæ ob hoc acidum occultum fœminis hyſtericis ſtatim ſuffocationem hypochondriacam inducunt, atque ad unum omnia talia concreta cauſæ ſanguinis alterati & ad aciditatem declinantis exiſtunt. Accedunt comeſtiones rerum manifeſtò acidarum item potationes liquorum talium; quorum utut acrimonia non nihil inprimis viis infringatur, vita tamen media Helmontio dicta tantùm abeſt ut planè tollatur, ut potius in extremis quoqne articulis ſubindè novas vires acquirat, & ſynoviam ipſorum ſeu lympham glutinoſam in tophos & cretaceum concretum coagulet. Sic cereviſia acida illibata ad

vias primas delata excitat tormina colica, ad veſicam verò & vias Urinarias effuſa ſtranguriæ fons evadit.

§. 29.

De fæmellarum, præprimis prægnantium, affectu ab acido oriundo hactenus egimus; ad has ergo quæcunque diximus reſtringenda veniunt. Jam verò in præfamine hujus diſſertationis innui, ipſas præ maribus primâ ſub conformatione accepiſſe texturam generis nervoſi ſubtilem & contenta liquida facili de cauſâ alterabilia. Exindè ſequitur fermentum ipſarum ſtomachicum hac vel illâ cauſâ accedente occaſionali, vi conſtitutionis facilè alterabilis, ataxiam poſſe contrahere. Accedit quod hoc generis humani delitium utplurimum affectibus ſuis nimium quantum indulgeat, iisque ſuccumbat, quorum mediante concurſu fieri diximus, quod maſſa ſanguinea facilè labem contrahat. Quid vitii ſubinde fœmellæ committant circa diætam notum eſt, adeo ut ex hac ratione quoque ſolâ ſeſe ſubinde periculo graviori exponant. Et forſan illud ipſum etiam ſeminale effluvium, de quo ſuperiùs mentionem fecimus, ſanguini muliebri admiſtum quicquam juris in malaciâ producendâ ſibi vendicat, licet non æquè modus, quo iſtud operetur, mihi cognitus ſit.

§. 30.

Ut eò meliùs confirmem ſententiam meam, quâ ſtatuo malaciæ cauſam primariam & unicam ferè eſſe acidum ventriculi aberrans, velim, Lector benivolus probè conſideret, malum hoc utplurimum, licet non ſemper, utplurimum tamen fæmellas invadere, quæ vel jam ſunt cachecticæ, ut hyſtericæ, & melancholiæ hypochondriacæ obnoxiæ; vel ad cachexiam plus minus inclinant. Cachexiæ verò ut

rò ut & hujus melancholiæ & aliorum chronicorum morborum cauſam uni ſoli acido ſylveſtri acceptam fero.

§. 31.

Dum melancholiæ hypochondriacæ mentionem facio, non obſcurè ſimul innuo, in malaciâ præter acidum hoc peccans aliam cauſam ſociam admittendam eſſe, quàm Imaginationem certô modô depravatam vocare licebit. Adeò, ut hinc non defuerint, qui malaciæ originem ſoli imaginationi in transverſum abreptæ adjudicare non dubitaverunt, quo inclinare etiam videtur poſt Paracelſum D. Nathanael Fairfax in Actis Philoſoph. Anglor. p. 447. Adhæc novimus, quàm impetuoſis imaginationis depravatæ turbinibus ægri cum malo hypochondriaco confluctantes agitentur. Quæ verò formalis ratio ſit, quî fiat, quod ejusmodi ſubjecta patiantur imaginationem vacillantem, equidem non ita in propatulo eſſe hariolor. Certè prout tota Maſſa ſanguinea & exinde dependentes reliqui ſucci plus minus in ipſorum craſi immutati ſunt, ita non poteſt fieri, quin etiam radioſa ac luminoſa ſpirituum animalium ſyſtaſis à vitali ſanguinis rore dependens ac formaliter ratione ſingularis conformationis ductuum ac tramitum in cerebro imaginationem conſtituens, nonnihil aberret & eclipſin quaſi patiatur. Non replebo chartam obſervationibus variis imaginationis depravatæ, quæ ſubinde in ſubjectis malo hypochondriaco obnoxiis, animadverſæ fuerunt; ſaltem hoc conſideratione dignum judico, quod mulieres, dum ſunt ingravidatæ, adeò variis imaginationis inſultibus obnoxiæ ſint, ut etiam, vi ejusmodi Phantaſiæ in idea ſubtiliſſimorum corpuſculorum certâ harmoniâ motorum conſiſtentis, in fœtum mirè agere queant. Annon exindè quicquam colligere licet pro ſtabiliendâ hypotheſi meâ, mulieres ſcilicet

licet in ſtatu ingravidationis multùm in craſi ſuâ nativâ, quoad contenta, immutari? Certè, quod attinet iſtum operationis modum, quo fit, ut ceraſum projectum in matrem gravidam vi maternæ imaginationis reflexæ in eâdem parte, quam in matre attigit, fœtûs charactere indelebili depingatur, illud ipſum quicquid etiam de Ideis operatricibus Viri Magni dixerint, iis, quibus ultra contendunt non ſufficiet. Occaſione imaginationis excurrere poſſem ad deſcribendam faſcinationem, veneficia, & alias artes magicas, quatenus ſcilicet operationes hæ cunctæ, ſi non imaginationi ſoli, ſaltem ut cauſæ ejusdem Sociæ, attribuendæ ſunt; verum ne extra oleas vager, progredior potius ad Signa malaciæ.

§. 32.

Cognoſcitur verò (ut à Diagnoſticis incipiam) malum hoc facillimè; modò non, ut ſolent nonnullæ mulierculæ, clàm gulæ ſuæ indulgeant. Aſpernantur ſubinde alia laudabilia alimenta, &, ſi fortè fortuna in ſenſus incurrerit objectum appetitui gratum & appropriatum, v. g. creta &c. illud avidisſimè appetunt. Prodit ſe hoc malum quoque, ſi diutius protractum fuerit colore, nativâ purpura & colore geniali in pallidum degenerante, quatenus jam Maſſæ ſanguineæ multum de ſuo vigore detractum eſt.

§. 33.

Prognoſin quod ſpectat, primâ videtur, uti §. 1. Diſp. dixi, fronte malum hoc leve nullius planè momenti eſſe; Verùm enim verò, uti parva ſcintilla neglecta magnum ſæpè parit incendium; ita quoque ſuperficiale hoc pathema tractu temporis ſaburræ ingenti cumulandæ in Maſſâ ſanguineâ anſam præbet. Depauperatur Maſſa ſanguinea ſuo

inqui-

inquilino optimo ac utiliſſimo, Spiritu ſc. volatili ac ſummè mobili, cum ex ejusmodi ſubjectis indigeſtibilibus, ut ita loquar, parùm vel nihil quintæ eſſentiæ elicitur, quæ reverà ſuſtentaculum præbet elateri Spirituoſo, totius corporis balſamo ac directori. Hinc ſenſim maſſa ſanguinea vappeſcit, coacervantur cruditates; obſtipatur alvus & cachexiæ ſeminia altas agunt radices. Inſuper metuendum, ne embryo malè ex hoc matris morbo habeat, dum legitimo chyloſo, dulci ac ſuavi colliquamento, quô nutritur, orbatur; cum potius omni matri ſtudendum ſit, ne quicquam ærumnæ miſer fœtus ipſius culpâ ac labe patiatur. Sola diſpoſitio cachectica, quæ comes individuus hujus affectus eſt, ſufficit, ut ad Curam Malaciæ nos accingamus.

§. 34.

Fermentum verò eſt quod fax & tuba hujus turbæ audit, cui ſe adjungunt imaginatio depravata & ſucci corporis plus minus ex ſtatu ſuo dulci ac ſuavi delapſi. Hinc videmus duas potiſſimum ſuboriri indicationes, ut fermentum ac liquores ad ἀκμὴν aciditatis evectæ infringantur, & demum correcti per convenientia cribra eliminentur. Quod ſi verò ſuſpicio adſit tantillum adhuc reſtitare malæ diſpoſitionis in contentis, corporis non æquè inconſultum videtur, per aliquod tempus alterantia uſurpare, quæ ſi per diaphoreſin operantur, non adeo incongruum erit. Imaginationi non opus eſt, ut ſpecialiſſimè ſuccurramus, cum remotis iſtis impedimentis, quæ ipſam depravatam reddunt, ſponte ad meliorem frugem ſe recepturam eſſe mihi perſuaſiſſimum habeo.

§. 35.

Antequam igitur malum hoc vel per purgantia vel vomitoria foras proſcribamus, tutò inſiſtemus acidum inverten-

ten-

tentib, obtundentibus, abſorbentib.& enervantibus remediis; cum non tutò ſemper liceat vel per purgantia vel per vomitoria humores exeſſivos, niſi præparatos, in corpore movere. Sic enim hypochondriacorum alvus ſollicita per remedium purgans, antequam præparantia fuerint adhibita, ſubinde immenſos dolores excitat, ſine tamen ſubſequenti effectu optato. Acidum ergò hoc potenter infringent alcalia fixa quæcunque, cum in his non detur prærogativa, terrea, in ſpecie oſſea ac marina, acidi deſtructiva potentiſſima, ut ex iis etiam Magnum ſuum præcipitans præpararit quondam in Academia Lipſienſi Celeberrimus Profeſſor Medicinæ, Langius. Quibus adde Martialia, & Salina ex Tartari proſapiâ oriundâ, liquorem terræ foliatæ Tartari, Tartarum Vitriolatum ſecundum præſcriptionem Tachenii præparatum, Panacæam Holſaticam, Sal digeſtivum hypochondriacum ex Capite mortuo ſpiritus ſalis Ammoniaci cum Sale Tartari parati petitum. In ſpecie commendo marina & cancrina, teſtas cochlearum, &c. quibus ſi affundatur, uti ex Obſervatione D. D. Ettmulleri habeo, Spiritus Salis excitatur odor Urinoſus. Si Martialia adhibeantur, non in conſultum eſſe duxerim, iis nonnunquam adjungere blanda acida, quod ſine his uſurpata remedia chalybeata ſubinde plus damni quàm utilitatis conferant, ſicubi fides fuerit habenda Medico-Practico verſatisſimo Hallenſi, qui hanc cautelam mihi in aurem quaſi dixit. Certè videtur iſte naturæ methodum ſecutus fuiſſe, quæ acidulas, acidi potentiſſimas domitrices, conſtituit; conſtant verò hæ ex phlegmate minerali, venaque Martis à Sulphure embryonato corroſâ; ut adeoque tacitè prudentiſſima Morborum Medicatrix, Natura, videatur indigitare, Martialia cum blandis acidis eſſe propinanda. Salium volatilium men-

tionem

tionem non feci, quòd exiſtimem hæc non æquè tutò concedi mulierculis prægnantibus, agitando nimium maſſam ſanguineam ſeu furorem quendam quaſi in vaſis uterinis excitando. Aromatica vi ſua Oleoſo-Salina acrimoniam ſtrenuè obtundentia an cum fructu adhibeantur, neſcio, cum exploratum habeam ex D. D. Bohnii experimento, aromata acriora aceto injecta illud ipſum longè acrius ac penetrantius reddere. Nucem moſchatam non rejecerim, cum ſciam ex lectione Bontii Tr. de Medicinâ Indorum, illam diutiùs comeſtam vi ſuæ oleaginoſitatis fermentum ventriculi & appetitum planè deſtruere.

§. 36.

Mitigato igitur hac ratione illoacido in primis viis, per remedium quoddam purgans iſtud ἄνω ſive κάτω præſcribendum eſt plenarie ex Oeconomiâ animali. Vomitoria hoc in caſu tutò poſſe adhiberi ſuadent vomitus iſti ſæpiùs recurrentes, qui mulierculas primis graviditatis menſibus vexare ſolent; adeoque in malaciâ, omnibus ritè ponderatis circumſtantiis, & fœmina in primis geſtationis menſibus conſtituta vomitorium aliquod antimoniale propinarem. Attamen & hìc, uti ubique, cautâ ac prudenti circumſpectione opus eſt, ne uterus in conſenſum rapiatur, & fœtui exinde damnum vel ipſa mors inferatur. Quod ipſum quoque probè attendendum venit in remediis ſic dictis purgantibus, quæ non facilè præſcribi ſolent mulierculis gravidis, ob metum iſtum, ne uterus inteſtino recto contiguus ſimul irritetur ad ſuam ſarcinam intempeſtivè deponendam, adeoque fœmella abortiat. Si tamen quicquam hâc via peragendum, lubricitantia & laxantia blanda, v. g. paſſulata, in ſpecie decoctum paſſulatum Timæi non inconſultò in uſum vocarentur.

§. 37.

§. 37.

Denique, factis faciendis, ſi ſuſpicio tamen adhuc reſiſtat, ne ſanguis quandam labem contraxerit, ut monſtrum cachexiæ proinde primâ in herba ſuffocetur, niſi in ſtatu ingravidationis id liceat tutò in effectum deducere, extra illum præſcribantur remedia anticachectica, Salina, volatilia, & ſic dicta deobſtruentia, Martialia, blanda aromatica aliaque. Sic Medicum Spartam ſuam optimè ornâſſe, &, quæ è re ſunt, peregiſſe exiſtimo; nec dubito, quin hac ratione muliercula priſtinam ſanitatem ſit indeptuta.

§. 38.

Interim obſervandum, ne ullum in ſex rebus non naturalibus committatur vitium, ur fomiti omne nutrimentum ſubtrahatur. Affectibus ſuis frænum injiciet, ac circa aſſumptionem alimentorum errorem evitabit ſui fœtusq; amans mulier. Tandem Medicus nunquam obliviſcatur, ſibi negotium fieri â gravidâ quæ tantò magis prudenter ac cautè tractanda venit. Faxit Lector benevolus, ut, quæ de appetitu pravo mulierum ſcripſi, aliquâ ex parte ad palatum ipſius eſſe poſſint.

DEO ſit Laus & Gloria.

Corol-

Corollaria.

1. *Medicus Naturæ i. e. vitæ, quæ unica, eſt, Miniſter eſt.*
2. *Hinc datur Panacea.*
3. *Tinctura ſanguinis dependet ab explicatione particularum oleoſo-Salinarum; quæ explicatio primum à vi plaſticâ per motum expanſivum introducta eſt.*
4. *Pingues particulæ alimentorum non auſcultant fermento ventriculi acido. Hinc intactæ â bile Salino-oleoſâ demum reſolvuntur, &, ad inſtar lactis ſulphuris, à ſucco pancreatico præcipitantur. Præcipitatum dat ſtercus olidum.*
5. *In affectibus ſoporoſis ſtatuo cum Helmontio Miasma narcoticum intus natum.*
6. *Fermenta morboſa qualitate frequentius, quâm quantitate, peccant.*
7. *Sulphura metallorum fixa, v.g. Sulphur Veneris fixum Helmontii, vera anodyna ſunt.*
8. *Tinctura Lunæ genuina non eſt cœrulea.*
9. *Sulphura varia antimonialia per acida & alcalia elicita non differunt â Sulphure communi inflammabili.*
10. *Spiritus ardentes & olea deſtillata accidentaliter inter ſe differunt.*
11. *Non planè ab omni phlegmate eſſentiali privanda concreta.*
12. *Nec aliquibus mineralibus deſunt ſalia volatilia utut deeſſe illis communiter putentur.*
13. *Spiritus vini genuinus ſaporem vini exactè refert.*
14. *Ex Spiritu vini oleum ſeparari poteſt.*
15. *Balſama Sulphuris fiunt optimè ex Epate Sulphuris.*
16. *Exiguum acidum Mercurium coagulat. Arcanum eſto.*

17. *Spiritus Salis leni igne intra horæ ſpatium deſtillari poteſt.*

18. *Salia volatilia vegetabilia niſi adhuc retineant quicquam olei nativi non referunt craſin ſpecificam.*

19. *Oleum vitrioli*, der Scheide-Schwefel / *Glauberi ex oleis deſtillatis præcipitat reſinam, exhalante ſale volatili.*

20. *Labes primæva Helmontio ſic dicta Mercurium per digeſtionem erodit in præcipitatum rubrum.*

21. *Cinamomum habet præter phlegma & ponderoſius oleum, etiam oleum aliud æthereum per ſolum lampadis ignem eliciendum in furno & cucurbita æneis, ex inventione Septalæ.*

22. *Aqua cum oleo miſceri poteſt.*

TRALLESI, infamem ſtomachi latrantis orexin
Qui memoras chartis penſiculasque tuis,
Laudandam ingenii nobis oſtendis orexin,
Et ſolido ſaturas pectora docta cibo.
Fæmineo placeant obſonia ſtulta palato:
His abſurda gula eſt; mens tibi ſana ſapit.

Inter occupationes gratulabundus ſcribeb.

D. G. MORHOFIUS D. Pr.
Acad. h. t. ProRector.

Ad

Ad Nobiliſſ. Clariſſ. Dn. J.C. Tralles
Eruditæ Diſputationis
AUTOREM,
Medicinæ Candidatum longè dignisſimum.

PRæſide Me Doctis Tua Commentaria confers,
Queis ceu fulmineo noſceris Ungue Leo.
Hinc mutare nefas duxi, vel falce Lituræ
Plectere tam doctæ nobile Mentis Opus:
Libera quin facilè in cunctis Tibi Penna remanſit,
Cujus Defenſor Tute peritus eris.
Tam docti ſaltem properent huc ſæpe Minervæ
Filii! In Ipſorum Laudibus Omnis ero.

JOH. DANIEL MAJOR, D.
Med. Prof. P.

MIra animi peſtis ſuſpectaque ſemina morbi,
In medicis nimiùm cognita PICA ſcholis.
Virgineos quondam fertur bacchata per artus,
Et vapido ſignans ora colore fames.
Nunc etiam Matrum gravidâ prorumpit ab alvo,
Et coquit immani Maſcula membra lue.
Non aſſueta placent, non vulgò nota voluptas,
Nec quæ aliàs teneræ delicioſa gulæ.

Sed,

Sed, furor! inſolitas rabies ſpatiata per eſcas,
Mille ſibi, poſcit fercula, nulla probat.
Paſcitur abſurdis tantùm furiata libido,
Nec tolerat mites lympha ſalina cibos.
Jam pretioſa gulam juvat indigeſtaque turba,
Et modò quisquiliis hæret inemta dapes.
Hæc dudum variis exercuit improba curis
Et medicam tabes reſpuit usque manum.
Seu quia ſæva mali radix ſeſe intulit olim,
Seu quia ventre ſedet, ſeu quia mente dolor.
Scilicet, è trivio nil profectura petuntur,
Arcano fuerat cùm ſubigenda Sale
Longè alias quærit firmasque examine dextras;
Et Chymicis longè quæ caluere focis.
Hæ Tibi cum raro junganrur fædere dotes,
Te ſolo fugiet præcipiente malum.
Tu mihi, namque vides hiræ quâ parte Laborent,
Et cerebri lateat quà ferè parte dolor.
Tu mihi, nam Chymicam doctè ſapis unus Eleuſin,
Securos poteris ſuppeditare ſales,
Quos Tu cum doctis cœpiſti inſpergere chartis,
Mota Tuo nobis multa ſaliva Sale eſt.

Nobiiſſimo & Clariſſimo Viro Dn. Candidato cum multijugæ proſperitatis voto ſcribebat

JOH. NICOL. PECHLIN.
Med D. & P.